

Adinekoak mundu jasangarriago baten eraikuntzaren barnean hartu behar dira

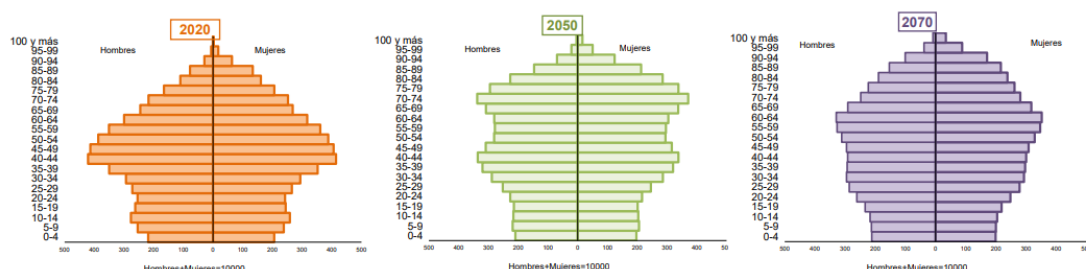
- **Fundación Grandes Amigos, Fundación Pilares para la autonomía personal, Envejecimiento en Red, HelpAge International España eta Matia Fundazioa** urriaren 1ean batuko dira beste urte batez, "Adinekoa naiz, zu bezalako" ("Soy mayor, soy como tú") ekimenarekin.
- Erakunde hauek botere publikoei eta pribatuei eta, oro har, gizarteari, adinekoen ikuspegia, ideiak eta beharrak kontuan har ditzatela eskatzen diete. Adinekoak beren esperientzia eta parte-hartzea funtsezkoak izango liratekeen arazoan ondorioengatik bereziki zigortuak izaten ari dira, nahiz eta komunitate jasangarriagoak eta inklusiboagoak eraikitzeko mundu guztiari mesede egin ahal dioten.
- Adineko biztanleria honelako erronken biktima, eta, aldi berean, baztertua izaten da: gizarte-isolamendua eta auzoen deserrotzea; kontsumismoa; etxebizitza eskuratzea; hirigintzaren, etxeen edo garraioaren diseinu ez oso inklusiboa; landa-eremua uztea; energia-krisiaren eta krisi ekonomikoaren aurrean baliabideak birziklatzea eta aprobetxatzea; pentsioen, zaintza-sistemaren eta mendetasun-sistemaren iraunkortasuna, besteak beste.
- Adinekoak, dagoeneko 5 espainiarretik 1 diren arren eta 2070ean 3tik 1 izango diren arren, ez dira kontuan hartzen beren bizitzan eta guztienean eragina duten erabakiak hartzerakoan. Mito faltsuak daude oraindik, hala nola 65 urtetik gorako jarduerarik eza (adibidez, gaur egun heren batek elkarrekin parte hartzen duenean), edo zahartzaroa baztertzen duen kontsumo azkarreko mundu bateko esperientziaren devaluazioa.
- "Adinekoa naiz, zu bezalako" ekimenak belaunaldien arteko topaketa aldarrikatzen du. Gazteak eta adinekoak hain urrun ez daudela irudikatzeko, sare sozialetan (#LoQueNosUne #GeneracionesSostenibles) lehen ematen ziren kontzeptu edo aholku jasangarriei buruzko irudi batzuk kaleratu ditu, nahiz eta gaur egun berriak balira bezala saldu, hala nola: «Upcycling» vs arropa konpondu eta berriro aprobetxatu; «Turtle bag» vs sare-poltsa.

https://www.ine.es/prensa/pp_2020_2070.pdf

65 urte eta gehiagoko biztanleriaren ehunekoa, gaur egun biztanleria osoaren % 19,6koa dena, %31,4ra iritsiko litzateke 2050 inguruan.

Ehun urtetik gorako biztanleria (100 urte edo gehiago dituztenak) gaur egun 12.551 pertsona izatetik 217.344 izatera igaroko litzateke proiektatutako aldiaren amaieran (2070).

Espainiako populazioaren piramideak (2020., 2050. eta 2070. urtean)

Adinekoa naiz, zu bezalako

Urriaren 1ean Adinekoen Nazioarteko Eguna ospatzenda, eta "Adinekoa naiz, zu bezalakoa" ekimena osatzen dugun erakundeetatik, adinkeriaren aurkako borroka azpimarratu nahi genuke, adinekoen eskubideak gainerako herritarren baldintza berberetan aldarrikatuz.

Osasunaren Mundu Erakundeak (OME) honela definitzen du adinkeria: *estereotipoak, aurreiritziak eta adinarekiko diskriminazioa*. Duela bost urte nazioarteko egun bera ospatzeko idatzitako manifestua sinatu genuenetik, zahartze-prozesuarekin lotzen den irudi negatiboa aldatzeko premian jarri dugu arreta, irudi hori, espero daitekeen bezala, estereotipo edadistez beteta baitago. Arrazoi horregatik sortu zen "Adinekoa naiz, zu bezalakoa" leloa, itxaropen eta ilusio pertsonalak, lanekoak... adinaren kontzeptzioan sartu diren arren desagertzen ez direla aldarrikatzeko.

Ezinbestekoa da adinekoek zuzenean eragiten dieten politiken garapenean parte hartzeko aukera izatea, hala nola hiri-garapenean. Horrela, hirigintza-plangintza gauzatzerakoan ez ezik, eraikinen diseinuan egokitzapena eta irisgarritasuna ere kontuan hartuko lirateke, batez ere instituzionalak edo publikoak direnean. Alderdi hori, gainera, hiri inklusibo eta jasangarri buruzko Garapen Jasangarriaren 11. helburuaren barruan sar daiteke, gizarte zahartze-prozesua hirietako biztanlerian ere islatzen baita; beraz, ikuspegi hori erabili behar da hainbat gaitan, hala nola etxebizitzarako sarbidean, interakzio sozialean edo garraio publikoarekin lotutako oinarritzko azpiegituretan.

Eta ez bakarrik haien ikuspegia jasotzea, baizik eta haiei eragin diezaieketen politika publikoak diseinatzerakoan egiten dituzten eskaerei buruzko entzute aktiboko ariketa bat egitea. Espainian, landa-garapeneko politikak ere bereziki garrantzitsuak dira. Gobernuak emandako datuen arabera, zahartzea gero eta handiagoa da landa-udalerritik txikietan (5.000 biztanletik beherako udalerrietan, 4 pertsonatik 1ek 65 urte baino gehiago ditu, eta 10etik 3k 80 urtetik gora).

Klima-aldaketaren inpaktua, hasiera batean adinekoen eragingo ez liekeen alderdiztat har badaiteke ere, ez da gazteengana soilik mugatzen, eta nabarmendu behar dugu adinekoak talde kaltebera direla ingurumen-mehatxuen aurrean, eta aldaketaren eragile gisa aktiboki parte hartzea beharrezkoa dela. Gaur egun, komunikabideetan ikusten dugu klima-aldaketaren aurkako borrokaren garrantzia hazten ari dela, iraunkortasuna bilatzearekin lotuta. Batez ere, ikasketek gai horri buruzko kontzientziatio-maila handiena dutenak gazteak direla adierazten digute. Manifestu hau idatzi denetik, belaunaldien arteko elkartasunaren ikuspegitik elkarrizketa bat izatearen garrantzia nabarmendu nahi genuke, adineko pertsonen sozializatzeko eta identifikatzeko erabili zituzten balioak eta praktikak mahai gainean jartzen laguntzeko, gaur egun nagusi direnek baino askoz gehiago bat datozelako iraunkortasunaren bilaketa horrekin.

Sonia Herrera Justiciak, bere artikuluan¹, gizarte egunerokotasunaren erritmoa inbaditu duen berehalakotasunaren kulturaz hitz egiten du, eta horrek ez du zerikusirik adinekoek beren bizitzaren zati handi batean bizi izan duten erritmoarekin. Birziklatzea edo berrerabiltzea bezalako alderdiak haien gaztetasunaren parte izan ziren, nahiz eta oraindik ez zegoen gaur egun dagoen kontzientzia ekologikorik. Gaur egungo *fast-fashion* kontzeptuak ez du zerikusirik hazi ziren kontsumoaren eta modaren kontzepzioarekin.

"Adinekoa naiz, zu bezalako" plataformako kide garen elkarteetatik uste dugu ezinbestekoa dela, bai elkarten aldetik, bai erakundeen aldetik, truke hori sustatzea, gizarte kontzientziatzeko politika publikoen diseinuan adinekoen ikuspegia eta ekarpena desiragarria ez ezik beharrezkoa ere badela.

---

¹Herrera Justicia, S. (2022). Domus, el espacio renovado de intercambio de saberes y cuidado en las familias. *Index Enferm vol.30, no.1-2 Granada ene/jun 2021*. Iturria: https://scielo.isciii.es/scielo.php?script=sci_arttext&pid=S1132-12962021000100002

Politika motari dagokionez, aitortu behar da adinekoen ekarpenek, edozein politika publikoren diseinuan ordezkazina den aldetik, batzuetan ikusten dugula nola gazteen kezkekin lotutako politikek, hala nola klima-aldaketarekiko borrokak, beste belaunaldi batzuen esku hartzeko gaitasuna mugatzen duten, eta, horrela, guztiz ezinbestekoa den ikuspegia galtzen da.